Ч. 99 | Четвер 5 (17) мая 1894. | Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудни.

Редакция і Адмінїстрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданя і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адмінїстрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Що дальше?

VI.

Ми вже виказали достаточно, що „найновійший курс“ політики пос. Романчука і его приклонників зазначив ся — кажучи словами дра Олесницкого — деморалїзациею в нашім внутрі, а ухвалене „Народною Радою“ наведених внесень есть найлїпшим доказом, що у нас запанували тероризм і остракізм. Під загрозою відобраня права називати ся репрезентантами і речниками народного руского сторонництва наказано іти дорогою, вказаною пос. Романчуком. Ну, пос. Романчук одержав сатисфакцию, якої певно не сподівав ся, а від котрої єму тепер, коли розважить еї спокійно, повинно би стати соромно. Навіть в такім случаю, коли увзгляднить ся вроджену кождому чоловікови самолюбивість і недобачуване своїх власних провин, мусить пос. Романчук признати, що его політика, хоч би лиш в меншій части, була хибна. Кождий же инший чоловік, що привик мислити льоґічно і видавати свій суд обєктивно, мусить признати, що політика пос. Романчука, хоч би навіть в самих принципах була й доброю, стала ся через свою нерішимість, через брак всякої акциї і через множество тактичних похибок злою і шкідливою. Нараз ухвалює „Народна Рада“, як кажемо, під загрозою відобраня права називати ся репрезентантами і речниками народного руского сторонництва, іти дорогою, котру вказав пос. Романчук.

Якаж тота дорога, котру вказав пос. Романчук? Ми не станемо тут показувати еї цілої а покажемо лиш кілька, що так скажемо, головнійших етапів по ній, з котрих деякі навів був також і др. Савчак на зборах „Народної Ради“.

Як звістно, двигнулись були Русини в послідних десятках літ, або — кажучи словами „Дїла“ — народне руске сторонництво принципом национальности, т. є. відрубности народу руского від польского і російского або московского та орґанічною працею у внутрі. Аж до 1890 р. не могли они здобути ся, чи зважити ся на то, щоби виступати і в активній політицї самостійно і длятого держались все ще, хоч з дуже великою неохотою, тої партиї, виріслої на рускім ґрунтї, котра вже здавен давна тихцем і потайком, а від 1866 р. явно відцуралась свого народу, уважала себе за одно з московским народом, подібно як деякі т. зв. gente Rutheni уважали себе за одно з народом польским, і старала ся всюди не лиш спиняти розвій народу руского, але просто его навіть убивати. Щоби раз відвязати ся рішучо від тої шкідливої Русинам партиї, постановлено, як ми то вже раз розповідали, взяти акцию політичну в свої руки і тогди засновано політичне товариство „Народну Раду“, котрої основателем був також і пос. Романчук. Він знав отже, длячого завязано се товариство і до чого стремить цїла т. зв. народна партия. Коли-ж прийшло до завязаня клюбу в Соймі, то мимо звістного стремленя народної партиї, члени тої-ж партиї сполучились з членами противної собі партиї. Др. Савчак назвав се сполучене хибою і ми вповні на то годимось. Проводир народної партиї, а тогди вже уважав ся ним пос. Романчук, повинен був—знаючи стремленя своєї партиї—повести дїло инакше, тим більше, що тогди, як тепер показує ся, минуло три недїлї, заким вибрано президию. Видко вже з того, що той, по котрого дорозї кажуть нам нинї під загрозою поступати, не умів, чи не міг, або й не хотів увзглядняти стремлень і бажань своєї партиї, взглядно свого народу. То був перший хибний крок в політицї пос. Романчука. А прецї серед таких обставин не було для проводиря партиї, котрий би строго держав ся принципів своєї партиї і поступав енерґічно, нічого лекшого, як вже тогди звести дїло на добру дорогу. Він лиш потребував тогди зібрати своїх одномишленників і разом з ними, все одно, кілько би їх було, завязати клюб і оголосити: Позаяк марнує ся час на безхосенних переговорах, ті а ті завязують клюб, вибирають таку а таку президию і установляють такий а такий реґулямін клюбовий, полишаючи кождому свободу, хто ще не належить до клюбу, приступити до него, під условієм, що піддасть ся установленому реґулямінови. Не було би було опісля прийшло до нїякого заколоту і не було би причини, щоби хтось підоймив крик на розбитє клюбу і робив закиди віроломства. Так однакож не стало ся, а як нам видить ся, лиш з тої простої причини, що пос. Романчук, як ми то вже кілька разів сказали, носив ся з гадкою помиреня народної партиї з тими, котрі рішучо були й суть до нинї противні всякому розвоєви руского народу.

Але завязав ся клюб, котрого головою став пос. Романчук, і настала т. зв. нова ера, зближенє Русинів до правительства. Пос. Роман-

---

24)

ГУСАКОВСКИЙ.

ПОВІСТЬ

ВІНКЕНТИЯ КОСЯКЕВИЧА.

Переклад з польского.

(Дальше.)

Пані Казимира мала навіть уже маленький плян в одній хвили уложений. Зося пізнає тепер декотрих людий з околицї, з котрими мають зносини, а на осінь виїде до Варшави, вчити ся всїх танців у найлучшого учителя в містї; потім піде ще на два, три балї публичні. Потрібно, щоби вже троха приготовлена вступила в ту висшу сферу, де недостача savoir vivre, показана хоч би в дрібній пригодї, приносить прикрі наслїдки осьміяня. На надмір товариского інстинкту у Зосї не можна числити; на нїй знати виховане Гусаковского, котре зробило еї розумною, але сему і він заперечить, що се стало ся зі шкодою для еї молодости і дївочого чару.

Гусаковский підпирав горячо сей плян, лише замітив, що Зося ще така молода....

— Алеж мій добрий приятелю, ви о тім і понятя не маете — сказала пані Казимира. — Шіснайцять літ, шіснайцять літ скінчених — то вже цїла женщина. Зося занадто завзято пильнувала книжки, а ви занадто зблизька дивили ся на еї поступки від дитячих літ, щоби тепер доглянути в нїй женщину. Впрочім женщина то не мужчина, котрий ще в двадцять пятім роцї житя є майже смаркачем.... Вкінци лишіть ви мені суд о тім, мій добрий пане Гусаковский.

На другий день рано приїхала мама Бальска і пані Фльора і перед ними пані Казимира виступила зі своїм пляном. Пани Фльорі він дуже сподобав ся. Мамі Бальскій також, хоч она хвилину противилась лекциям танців в учителя, бо, на еї думку, скромні вечерки з танцями дома були би більше відповідні. Але більше голосів було против того.

Пані Фльора не була подібна до своеї молодшої сестри, що цвила здоровлем і чаром. Постарілась завчасу, висохла, мала кількоро дїтий, і не була в подружю така щаслива, як Казя, котру муж все горячо кохав. Пан Ян не був справді прикладним мужем, а навіть — се здає ся певна річ — оженив ся задля посагу. Тато Бальский платив єму вправдї якусь суму що року, бо чей же не міг покраяти каменицї на кусні, але Ясьо був з того невдоволений. Бажав капіталу, конче потрібного до виконаня кількох знаменитих спекуляцийних помислів, і чув ся нещасливим, що не міг покинути марної посади і зістати міліонером. Через то робив докори жінцї, котра в недовгім часї прийшла до пересьвідченя, що Гусаковский, хоч далеко поганїйший, був би для неї з кождого взгляду лучшою партиєю і з ним була би далеко щасливійшою. Прислужність, яку завсїгди їй обявляв, і се, що голосно вирік ся подружя на віки і приготовляв ся до стану старокавалерского, додавало їй ще більше смутку і жалю.

Гусаковский знав ті тайни від мами Бальскої, а навіть сама пані Фльора позваляла собі при нїм здвигати плечима, коли була мова про еї мужа, або просити, щоби вже про него не говорили. Нераз навіть кілька слів щирого нарікaня вирвало ся з еї уст, а еї погляди і сильні стиски руки немов жалували: Ох! чомуж то не може вернути та хвиля з тим букетом тодї....

Мала для Гусаковского симпатию, котру заявляла в голосних похвалах, називаючи его характерним чоловіком і правдивим мужчиною. Впрочім осолоджувала собі досить смутну долю тим, що свій час зуживала на виховуванє дїтий і молитви.

Скоро минули ті три днї, котрі Гусаковский міг урвати своїм великим книгам бухгальтерийним. Минули весело на гамірних зборах в сальонику і голосних засїданях при столї; був се кружок родинний, що перед собою не мав тайн. Добрі, апетитні, смачні страви, веселі настрої і дотепні зачіпки складали ся на атмосферу доброго гумору, котру тяжко було покидати.

Кілька годин по обідї і кілька перед вечером ходив Гусаковский з Зосею по лїсї або їздив по ставі. Зося старала ся сповнити совістно ради, щоби богато рухала ся та вправляла собі мушкули, садила Гусаковского при кермі, а сама хапала дрібними рученятами за весло.

— Отже ви нинї відїзджаете? — спитала з жалем, коли прийшов сей третій день.

І єму не було мило покидати се роскіш-

чук, як ми то вже раз згадували, не мав задля своєї ідеї примиреня повного довіря у мужів партиї, навіть у найблизших своїх приятелів, до котрих зачисляв ся і пок. Дамян Гладилович, і для того головна акция перейшла була тогди в руки пос. Телїшевского. Серед сеї акциї зробив вже пос. Романчук не крок, але скок полїтичний, котрий противники самостійного розвою народу руского назвали розбитєм клюбу а дехто з народної партиї називає єго віроломством. Пос. Романчук проголосив в соймі звістну проґраму. Сей скок був неполїтичний о стілько, що проголошенє проґрами наступило без порозуміня ся не то вже з цїлим клюбом, але навіть без порозуміня ся зі всїма членами народної партиї, що належали до того клюбу; знали о тім лиш посли Телїшевский, Січиньский, ну, та й пос. Романчук. Для того то мабуть назвав тепер др. Савчак таке поступованє Романчука віроломством. На оправданє пос. Романчука можна хиба то сказати, що він, о скілько ми то можемо зрозуміти, уважав таке поступованє за полїтику — робив, як умів, а що не умів инакше, за то годі єго винувати; можна хиба, коли вже конче хто хоче, винувати за то, що брав ся робити, коли не вмів, але він робив то певно в тій вірі, що робить добре і в інтересї своєї партиї. Впрочім сей єго скок полїтичний був лиш наслїдком неполїтичного поступованя і неувзглядню́ваня бажань своєї партиї при завязуваню клюбу.

Такий скок полїтичний дасть ся иногдї оправдати, а іменно тогди, коли хтось зуміє використати єго наслїдки та іде опісля вже рівною раз вибраною дорогою. Коли-ж не зробить того, то буває змушений робити подібні скоки одні за другими, аж остаточно скочить стрімголов і як то кажуть скрутить собі вязи, або стане в безвиходнім місци. Таких скоків полїтичних або — як їх називає „Галичанин“ — перевертів, було богато в недовгій полїтичній акциї пос. Романчука; то була видко система єго тактики полїтичної, в котрій майже нїколи не можна було добачити простої дороги та рішучого і ясного по нїй поступованя. А тою дорогою кажуть нам тепер іти! Возьмім хоч би н. пр. веденє акциї полїтичної в перших початках т. зв. нової ери.

Партия народна не була під ту пору анї сконсолїдована, анї зорґанїзована. Хто і як увійшов в контакт з правительством, менша о те; але коли в ту акцию вступив проводир партиї, то вже єго річию було подбати о то, щоби партия знала о всїм, що діє ся, і коли вже не зажадано від неї удобреня розпочатої акциї, щоби була бодай добре о всїм поінформована і не давалась баламутити всїляким сплетням полїтичним. Тимчасом на зборах тїснїйшого круга людий (було їх 32) дня 15 марта 1893 р., коли пішла бесїда про концесиї, сказав пос. Романчук на запитанє одного із зібраних зовсїм виразно, що „переговори з правительством вели ся без порозуміня громади (львівских мужів партиї народної); переговори ті вели 3 посли, 3 члени „Народної Ради“ і 3 львівскі Русини. Що отже робило ся — партия не знала о тім нїчого. Так само не знала партия, хто ухвалював якісь жаданя в справі концесий і чи була якась угода з правительством, чи нї. Аж того дня довідались тих 32 людий з народної партиї зовсїм на певно з уст пос. Романчука, що жаданя ставлені до правительства, були ухвалені в клюбі послів і що „небуло нїякого контракту“ (значить ся, не було нїякої угоди), але намістник признав потребу тих жадань. А всеж-таки удержувано партию і край у вірі в ту угоду, аж до недавного часу! А длячого? Длятого самого, длячого тепер доказує ся потребу відпорного становища. То була тактика, котрою мало ся покрити переверти полїтичні. Такі переверти, така тактика полїтична мусїли конче викликати серед несконсолїдованої і незорґанїзованої партиї лиш невдоволенє і заколот, а проводирів єї спонукати до дальших скоків.

На тих же самих зборах 15 марта 1891 р. пішла була бесїда і про саму проґраму, проголошену пос. Романчуком в Соймі, бо пішла була чутка, що хтось єму ту проґраму піддав (говорено, що таки сам Є. Ексц. п. Намістник). На то сказав пос. Романчук: „Проґрама з дня 25 падолиста не була нїким піддана, лиш була взята з мемориялу, врученого ґр. Таффому, котру уложили Романчук і Олександер Огоновский“. Коли нас память не заводить, то мабуть таки сам пос. Романчук їздив з тою проґрамою до Відня і переговорював з центральним правительством. Видко з того, що вже давно перед новою ерою шукала народна партия, таки під проводом того-ж самого Романчука контакту з правительством і то було тогди добрим; нїхто з партиї тому не противив ся, ба, коли не ошибаємось, партия покривала навіть видатки на подорож задля шуканя контакту з правительством. Справа трактувала ся зовсїм на серіо. Так само на серіо розпочалось було порозуміне з правительством, назване новою ерою. Признаємо однакож, що пос. Романчук — о скілько то нам звістно — сам про себе не зовсїм сьміло приступав до сеї акциї. Тепер же на зборах Народної Ради сказав він, що полїтика нової ери була зроблена лиш на пробу. Віримо єму, що він сам про себе робив може пробу, але партия тогди не думала робити, лиш хотїла вести акцию полїтичну на серіо. З повисшого видимо, що навіть такий сьвіточ рускої науки, як бл. п. скоро погасший др. Олександер Огоновский, на котрого слова з таким патосом покликував ся в своїй бесїдї на зборах „Народної Ради“ др. Олесницкий, був за порозумінєм і контактом народної партиї з правительством. Нараз з того, що робило ся зовсїм на серіо, робить пос. Романчук лиш — пробу! Знову один скок більше. Справедливо відповів пос. Романчукови др. Савчак, що полїтика не робить ся на пробу лиш на серіо. І справдї так; полїтика — то народна будівля, а будівлї чей не пiднимає ся нїхто на сьвітї лиш для проби, коли щось будує ся, то будує ся на правду.

Нехайже тепер кождий судить, чи така полїтика, як та, що вела ся під проводом пос. Романчука, — то не справдїшні — переверти? Чи то не крута дорога, повна неясности і заколоту? Але побачимо ще лїпше.

Перегляд полїтичний.

Сими днями буде вже ухвалена остаточна проґрама робіт парляментарних аж до кінця сесиї а президия порішить тогди, які предложеня крім буджету мають бути залагоджені ще на сїй сесиї.

Після дотеперішних диспозиций приїде Є. Вел. Цїсар на виставу краєву до Львова аж дня 7 вересня с. р.

Після вістий, які одержав льондоньский Standard з Петербурга, було причиною послїдних арештовань в Росиї викритє великого заговору під назвою: „Приятелї полїтичної свободи“. Арештовано директора бюра статистичного в Петербурзї Чермака, помічника єго Александрова з жінкою, урядника з мінїстерства торговлї Турна, двох урядників з банку дво-

---

не село.

— А не могли би ви ще трохи довше остати ся?

— Не можу.

— Хоч до завтра.

— В жаден спосіб.

Мусїла потїшити ся тим, що прирік небавом знов приїхати.

— Возьміть же тепер відпустку на довший час.

Вперла ся відвезти єго на стацию.

Під вечір витягла єго на прохід.

— Треба назбирати букет для панї Гусаковскої.

Ходили по городї, вибираючи рожі з корчів і братки з грядок, і по полях, де глядали цьвітів і трав до прикраси. Зося обдирала завзято кльомби і долину з кождої прикраси, яка впала в єї невмолиму руку. Зложила букета-велита, котрого Гусаковский мусїв нести обома руками.

III.

Одного дня, вернувши з бюра, застав Гусаковский три письма, адресовані до него. Перше письмо було таке:

„Ласкавий пане!

На ті два сьвята, що припадають на другий тиждень так щасливо, одно з другим день по дневи, всї сподївають ся побачити Вас в Лесннї, а мабуть не потребую Вам додавати, що Вашого приїзду сподїває ся також і низше підписана Ваша зичлива приятелька. Користаю з сеї нагоди і прошу Вас полагодити менї кілька дрібних орудок, котрих ту на тій безлюднїй стациї не можна дістати, а котрі, як самі знаєте, в Ченстохові треба переплачувати. Отже найперше (я приступаю від разу до річи, що мабуть не є звичаєм всїх женщин) прошу Вас купити лямпу, середну і недорогу, з округлим кнотом і бренером найновійшої конструкциї; не потребує бути дуже гарна, лише ясна і недорога. Потім — буквар; я би хотїла вчити помалу Янїнку читати букви — виберіть з рисунками і в грубій окладинцї. Дальше (се будете могли купити в однім місци) ноти: Фантазия Едварда Ґріґа, opus або 34 або 43, не дали менї докладного нумеру, то має бути дуже гарне, самі то оцїните при нагодї. Дальше (лише не бійте ся, бо от зараз кінчу) голову цукру, пів фунта гербати, тої, що звичайно, і пів фунта какао Ван Гутена. От і цїлий спис.

Ще лиш попрошу Вас, щоби ви дізнали ся у зелїзничого годинникаря, чи годинник Яся готов, а коли нї, то попросіть єго о поспіх, бо мому мужеви без годинника, як без руки.

Подякую Вам за то в Леснї, бо побачимо ся там певно; я, коли тілько можу, їду там до них, бо там попросту свобіднїйше віддихаю.... Та по що маю писати смутні річи і то ще Вам, котрому призначенє не сипало також за богато рож по дорозї житя.

Отже кінчу і кажу: До побаченя, мій поважаний, старий приятелю! *Фльора.*

P. S. Зося в новій суконцї виглядає прекрасно.

А купіть заразом шість скел до лямпи; ту не можна би нїгде нового дістати, як би пукло“.

Другий лист був такий:

„Мій дорогий приятелю!

Прочуте каже менї, що Ви скористаєте з нагоди, і на надходячі два сьвята покинете душну Варшаву та приїдете до нас відітхнути сельским сьвіжим воздухом. Даю вам нагоду злучити сю приємність з другою, що випливає н. пр. з почутя, що зробило ся щось пожиточне.... Лиш ви того не бійте ся — спис, котрий посилаю Вам, мій прислужний приятелю, не буде сим разом довгий. Купіть менї лише три фунти дрібних тїсточок до гербати і шість різаних склянок — в тім самім фасонї, як всї наші склянки; чей памятаєте? Вкінци остатна орудка вимагає специяльного довіря, яке я маю до ваших спосібностий. Посилаю Вам ту прібку барви, після котрої доберете менї шість лїктів стяжки морової (найлучше за Зелїзною Брамою). Барва мусить бути конче, але то конче та сама; єсли би Ви, в однім склепі не дістали, то йдїть до другого. А не дайте вмовити в себе (ви, мужчини, такі легковірні!) иншої барви, яснїйшої або темнїйшої, котрою Вас купець певно на силу схоче почастувати. Широкість чотири пальцї; впрочім може бути й три, але вже анї троха не вузша. Дуже, але то дуже менї залежить на тій орудцї....

Число ґазети Słowo з найцїкавійшим місцем „Потопа“ — то так звичайно буває — загинуло на почтї. Купіть єго з ласки своєї, єсли не хочете, щоби я змерла з цїкавости.... Я рада-б знати, як би Ви приняли вістку про мою смерть?...

Запевняю Вас, що все маєте у мене ласку, і пригадую Вам, дорогий приятелю, ще раз сю важну орудку, о котру прошу. Памятайте добре: анї яснїйша, анї темнїйша.

Зичлива приятелька
Казимира.

P. S. Мама каже менї просити Вас, щобисьте купили пуделко смолових капсулок — Ви маєте знати, яких.

Але, але.... Зося — як чарівна мрія! Побачите. Ми уряджуємо ту аматорский театр.

К.“

рянського, професорів, лїкарів і около 50 студентів. В Орели арештовано інжиніра від зелїзницї, богато урядників державних і кількох православних сьвященників, в Новгородї знов сина сенатора Тюшева.

Новинки.

Львів дня 16 мая.

— **Іменованя.** Найд. Архикнязь Леопольд Сальватор іменований командантом 24 полку піхоти.

— **Стациї телєґрафічні** будуть отворені з днем 1 червня в Риманові і Склї на час сезону купелевого, т. є. до кінця вересня з обмеженою службою денною.

— **Читальні „Просьвіти".** Загальні збори читальнї „Просьвіти" в Желенци відбули ся на дни 14 лютого вечером в хатї одного члена. Всї 40 членів і майже цїле село з посторонними людьми, взяли участь в сїм торжестві. Перед зборами о. Глїбовицкий роздав до 200 образків дїтям і молодцям на памятку заснованя читальнї. Велика радість панувала тої днини в селї. Дзвони дзвонили мов би на Великдень. Незабавом прибула княгиня Тереса Сапіжина з Вільча і о. Лев Днїстряньский з Озерян. О. Глїбовицкий промовив, на яку цїль закладає ся читальня і до чого може она допровадити людий і село. Подякував також княгини, що зволила прибути на збори. О. Лев Днїстряньский промовив також про значінє читальнї, а учитель місцевий подякував о. Глїбовицкому за щирі заходи коло читальнї. Вкінци промовила і княгиня Сапіжина кілька слів, обіцяла, що буде помагати і займе ся щиро читальнею і записала ся в члени. Потім засьпівала зібрана молодїж три піснї. Видїл вибрано такий: О. Ом. Глїбовицкий голова, Осип Гляс заступник, Яків Орловский секретар, Дмитро Грушовець господар, Роман Романюк бібліотекар.

Дня 18 лютого 1894 відбули ся загальні збори читальнї „Просьвіти" в Волківцях коло Борщева. Зібрані удали ся до школи народної, котрої саля, прибрана хорошо, відступлена була на той день за призволом властий. На збори прибуло пять замісцевих сьвященників і читальники з Сапогова, з Борщева і Кривча. Бесїди виголосили о. Сїменович, о потребі читальні і їх закладаню, о. Глїбовицкий о заводженю спілок господарских і рільничих і о. Чомкевич. О. Анастазиевский читав о закладаню і удержуваню склепів і о закупнї товарів, о. Семенів о збираню фондів на цїли читальнї і о закладаню кас позичкових. Головою читальнї став о. Альфред Сїменович, Дмитро Черсак заст. голови, учитель Октав Сьвіткевич секретар, Петро Рещиньский бібліотекар, Федь Шкварок скарбник, Александер Магульский і Гриць Забіяка заступники.

— **На будову руского театру** зложили члени касина пов. в Березові на руки п. Юл. Ортиньского управителя тамошної 5-клясової школи народної 12 зр., при нагодї пращального вечерка в честь п. Сковроньского, депендента нотарияльного; о. Ів. Кормош з Арламівскої Волї 5 зр. від себе і зі складок; о. Мих. Медвецкий з Доброкута 3 зр.; п. Ант. Серафин з Калуша 7 зр. 75 кр., зібраних дня 6 мая на весїлю у міщанина п. Дом. Рубчака, а іменно зложили: Мартин Курдидик 1 зр., Петро Боднарчук 1 зр., Кат. Боднарчук 50 кр., Анастазия Серафин 1 зр., Антін Серафин 2 зр.; прочі дрібними датками; о. Онуфр. Вергун з Луки 17 зр. 20 кр., зібрані: З акафисту в Межигірю 2 зр. 44 кр., в Луцї 92 кр., дальше зложили пп.: Федик 1 зр., Сабат 64 кр., Козловский 50 кр., о. Вергун 1 зр., в дворі у пп. Луцких на другий день сьвят великодних зібрано при забаві 10 зр. 70 кр.

— **Суд повітовий в Збаражи,** звідки походив учитель з Болшовець Леонард Дашиньский, що відобрав собі житє, одержав сими днями відозву суду пов. в Мерані з актом смерти згаданого учителя. У відозві каже ся, що дня 21 марта с. р. заїхав до готелю Фільомени Фукс в Мерані Леонард Петро (дв. ім.) Дашиньский і вистрілом з револьвера відобрав собі житє дня 22 марта. Властителька готелю зголосила до его наслїдників претенсию 35 зр. за ушкоджену постїль і инші видатки.

— **Розбійничий напад.** З Камінок коло Борок повіта скалатского пише нам п. Іван Мокшицкий: „Дня 25 марта с. р. померла мати моєї жінки, Божминьска. Хтось розголосив, що она лишила менї, свому затеви, великі гроші. Як ту поголоску почули злодїї, мов огню хто на них насипав, так їм захотїло ся мати гі гроші в своїх руках. Але не мали способу, бо я все дома. Аж в ночи на 23 цьвітня рішили ся напасти на мій дім. Я вже спав, і мій тато, 74-лїтний старець, і вся родина. В ночи прийшли злодїї і почали пукати. Мій батько збудив ся, прийшов до мене (я спав в другій комнатї), взяли ми сокиру та риськаль для оборони в потребі, вийшли на двір; злодїї злякали ся, утекли. В кілька днів пізнїйше, дня 29 м. м. прийшли знов злодїї по свою частину... По вечері, втомлений по працї, я поклав ся до ліжка. Чую голос якийсь. Під вікно прийшов знаний менї чоловік і просить отворити: Отворіть, пане! — каже. Дивлю ся в вікно, а то Семен Папіровий, жидівский польовий. Не здогадував ся я підступу, отворив двері. Тілько відхилив двері, а той мене в чоло ударив якимсь тягарем, вхопив за горло і почав душити. Схопив я его що сили за руки тай бороню ся від душодерця. Нараз вискакує звідкись знаний менї також Гриць Робак і Онуфрій Гевко або Бочка, та всї три почали мене мордувати, — анї вирвати ся з їх рук! Почула то жінка, вибігла з батьком, почали мене боронити. Напастники подерли на менї одежу, здерли годинник з ланцушком, та побили мене так, що я довший час не був спосібний до роботи. Так само і батька побили. Збігли ся люди, питають ся, що ся стало. Розповідаю я їм, як і що, а тимчасом розбійники напали в той сам спосіб на різника Петра Пицпоня, що мешкав від мене о яких 1000 кроків. Гадали, що має гроші, казали отворити склеп, де він спав, щоби дав „шпеку"; той засьвітив, вийшов на двір, а Семен Папіровий вдарив его що сили по руцї. Пицпонь утїк до хати — і більше єму нїчо не стало ся. Ми то все донесли дня 30 м. м. до суду, котрий певно покарає примірно розбишак".

— **Ластівки почтові.** Небавом може ластівки заступлять почтових голубів. Одному Американцеви вдало ся привчити ластівки до довгого лету на означене місце і до повороту на нове. Ластівки летять далеко скорше, як голуби. Одна ластівка, як люди пересьвідчили ся, перелетїла 150 миль анґлїйских за півтори години. До того ластівка менча від голуба, отже підчас війни трудно буде застрілити єї.

— **Під хмари.** Мають Французи свою вежу Айфель, мають і Нїмцї свою вежу Мінстерску в Ульм. Зачали єї будувати в р. 1890, а тепер скінчили. Она висока на 154 метрів, отже є другою найвисшою будівлею на сьвітї (памятник Вашінґтона високий на 159 м., катедра колоньска 156, пірамїда в Гізели 151 м.). Від 1 мая с. р. вільно вже людям лазити на ту вежу в Ульм. Сходи вигідні. Долїшна частина вежі кінчить ся на 382 сходї чотирокутною ґалериєю, висша на 168 сходї, а найвисша з малою банею на 208 сходї. Щоби вилїзти на ту вежу під хмари, треба більше як дві години. Найвисша ґалерия, на висотї 143 метрів, може помістити 10 осіб. Звідтам прекрасний вид на околицї наддунайскі, на Іллерталь, Швабію горішну і на Альпи. Осібними сходами виходить ся на гору, а осібними зходить ся в низ.

Третій лист був троха довший від двох попередних.

„Поважаний Пане!

Казя мовить, що Ви певно приїдете до нас на ті два надходячі сьвята. І я також певна того, бо то вже три тижнї минуло, як Ви не заглянули до нас і (не в гнів сказавши) не додержали даної обітницї. Возьміть же за то хоч на довщий час відпустку.

Ви певно цїкаві, як я проводжу час на селї. Троха так, як звичайно, а троха — инакше. Як звичайно ходжу на далекі проходи (щодня я в лїсї і доходжу до дороги, що веде до Волї), як звичайно кілька годин денно проводжу на ставі, — не увірите, якої я набрала сили; можу веслувати цїлий день без утоми, а коли я ту приїхала, то менї вже по десяти мінутах не ставало віддиху в грудях; хотїла бим побороти ся з Вами, я певна, що Вас би я перевернула, — як звичайно пю богато молока, котре менї дуже служить, як звичайно, Казя воркотить на мене, а радше на Вас, що мене виховали на хлопця і то ще на хлопця-сафандулу, що маю за мало чару, за мало житя, — ну, і так дальше, знаєте се так само добре, як і я.

А незвичайне передовсїм таке, що Казя вяже зовсїм мою свободу, яку я мала доси. Коли гостї приїдуть, мушу приходити до сальону, а навіть коли тілько Казя сподїває ся гостий, не вільно менї виходити поза огород, щоби все бути готовою. Особливо коли приїдуть два панове Малиновскі (Ви їх не знаєте, бо они перший раз ту на вакациях і оба студенти, один медик, другий природник), Казя лишає мене саму з ними, щоби я вчила ся бавити гостий.

Пан Малиновский, медик, подав проєкт урядити аматорский театр, котрий Казя приняла з одушевленєм, як сего легко можете здогадати ся. Від разу почала перекидати репертуар; пан Малиновский, котрий був уже нераз режісером, зараз на другий день привіз цїлу пачку одноактівок. Кази подобала ся дуже штука, в котрій она має бути ґрафинею, пан Малиновский медик ґрафом, пан Малиновский природник бароном, а я.... княжною. Але що потрібно ще двох ґрафинь і одної княжни, а ту не можемо назбирати тілько аристократиї, то треба було штуку покинути на превеликий жаль Казї. Вже три рази приїзджав пан Малиновский і все радили над вибором штук, а ще репертуар не уложений. То осіб в комедиї за богато, як на наші средства, то зміст невідповідний.... одним словом богато перешкід.

Що до мене, я заповіла їм з гори, що на мене не можуть числити. Не маю найменчого таланту акторского і я не вміла би відограти жадної ролї, — чую се дуже добре. Ту вже й деспотизм Казї нїчого не поможе і не накаже, щоби в менї народив ся відразу талант, котрого перше не було. В крайнїм випадку, признаю ся Вам, я мала би охоту грати в тім театрі. Згоджу ся на ролю слуги або покоївки, бо може з тим дала би я собі сяк-так раду.

Що там у Вас дїє ся? Певно все, як звичайно. О девятій ідете до бюра, о третій вертаєте і їсьте з мамою обід, потім читаєте вчерашні часописи, о пятій ідете на прохід до Лазенок.... Я цїкава лише, що Ви робите з вечірними годинами, з осьмою і девятою, котрі тілько лїт жертвували Ви своїй вихованцї?

Маю до Вас велику просьбу; се дурниця, але мусите єї задержати в тайнї, зовсїм в тайнї — перед всїми. Будьте ласкаві привезти менї клубок кордонкової бавовни нумер 40.

До побаченя — за тиждень! *Зося.*"

(Дальше буде.)

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 16 мая. Справозданє о засївах з дня 10 с. м. виказує, що в наслїдок користної зміни погоди настала в засївах дуже потїшаюча зміна. Веґетация поступила незвичайно далеко. Жито єсть переважно рідке, але каже сподївати ся доброго жнива. Пшениця робить повну надію. Ярі засїви красні.

Будапешт 16 мая. На вчерашнїй вечерній конференциї лїберальної партиї заявив президент мінїстрів Векерле, що правительство супротив ухвали палати панів піддержує предложенє в справі цивільних супружеств і опирає ся при тім на велику більшість в палатї послів та на публичну гадку. Правительство предложить палатї знову сей закон і буде старати ся предприняти такі конституцийні міри, котрі забезпечили би ухвалу сего закона і в палатї панів.

Надіслане.

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.